

STÁTNÍ ZDRAVOTNÍ ÚSTAV

24. březen 2018 - Světový den tuberkulózy, World TB Day

Jako každoročně i letos Světová zdravotnická organizace (WHO) připomíná 24. březen jako den boje proti tuberkulóze (TBC) s cílem zvýšit povědomí veřejnosti o ničivých zdravotních, sociálních a ekonomických dopadech TBC a zároveň zintenzivnit úsilí vedoucí k zastavení globální epidemie TBC.

24. březen je právě tím dnem, kdy v roce 1882 Robert Koch oznámil svůj objev tuberkulózního bacilu, což otevřelo cestu k diagnostice a léčbě TBC.

Navzdory významnému pokroku v posledních desetiletích je tuberkulóza stále příčinou nejvyššího počtu úmrtí na infekční onemocnění na světě; odhaduje se, že denně zemře více než 4500 osob. Především výskyt multirezistentní tuberkulózy představuje závažnou zdravotní hrozbu pro světovou populaci a měl by být podnětem pro zintenzivnění boje proti TBC.

Téma WHO pro letošní kampaň "Wanted: Leaders for a TB-free world" si vytyčuje za cíl větší angažovanost v boji vedoucímu k ukončení šíření nemoci, a to nejen na politické úrovni, ale na všech úrovních včetně různých komunit, lidí postižených tuberkulózou, zdravotnických pracovníků, lékařů či zdravotních sester, nevládních organizací a dalších partnerů. Dle WHO se každý může stát lídrem v úsilí o zastavení TBC jak na svých pracovištích, tak i v terénu.

Toto téma bude zásadní i pro nadcházející schůzi Valného shromáždění OSN a navazuje na ministerskou konferenci v Moskvě, na které se zavázali ministři a další političtí představitelé ze 120 zemí k urychlení pokroku v boji proti tuberkulóze.

Podle údajů WHO zemřelo v roce 2016 z 10,4 milionů nemocných celkem 1,8 milionu lidí v souvislosti s tuberkulózou. Tím se tuberkulózní bacil stal největším zabijákem ze všech infekčních původců. Onemocnět tuberkulózou může kdokoli, nicméně této nemoci se daří především mezi lidmi žijícími v chudobě, v komunitách na okraji společnosti a dalšími zranitelnými skupinami obyvatel. Patří mezi ně migranti, uprchlíci, etnické menšiny, pracovníci v riziku, starší osoby atd. Stejně tak faktory jako podvýživa, špatné bydlení a hygiena, kouření a závislost na alkoholu, cukrovka, mohou přispívat k většímu riziku onemocnění tuberkulózou a jsou významné pro přístup k léčbě. Tento přístup často ztěžují vysoké náklady spojené s nemocí, náklady spojené s vyhledáváním nemocných a péčí o ně.

Výskyt a přenos multirezistentní tuberkulózy dodává letošní výzvě ještě větší naléhavost.

Situace v ČR

V roce 2016 bylo hlášeno 517 onemocnění tuberkulózou všech forem a lokalizací, téměř 30 % případů představovaly osoby narozené mimo ČR, především z Ukrajiny, Slovenska, Vietnamu a Rumunska. Onemocnění se vyskytovalo častěji u mužů, nejčastější výskyt byl mezi 40 a 59 lety. Nejvíce nemocných bylo evidováno s bydlištěm v hlavním městě Praze. Multirezistentní forma byla diagnostikována u 6 osob z celkového počtu nemocných.

Česká republika patří dlouhodobě k zemím s nízkým výskytem tuberkulózy. Systém prevence, aktivního

vyhledávání nemocných a potenciálně nemocných osob, jejich diagnostika a léčba jsou v ČR na vysoké úrovni. Incidence onemocnění tuberkulózou každoročně mírně klesá a i počet onemocnění multirezistentní tuberkulózou je u nás jeden z nejnižších na světě a ročně se jedná o jednotky nových případů.

Zdroj: WHO, ÚZIS

Video WHO: [End Tuberculosis campaign - Message from Emma Thompson](#)